

הפרות של הוראות חוק העונשין, תשל"ז-1977, בנוגע ל"בגידה"

הוארד גריף*

תחולתם של סעיפים 97 ו-99 על הסכם הביניים

יתן להאשים את ממשלת ישראל ואת כל שריה בעברות על סעיפים 97 ו-100 לחוק העונשין, בכל הנוגע להסכם הביניים, רק על יסוד ההנחה שהמשפט החוקתי של מדינת ישראל רואה ביהודה, שומרון ורצועת עזה שטחים הנמצאים בריבונותה דה-יורה של המדינה.

סעיף 81(8) להסכם הביניים מתייחס לשטחים אלה של ארץ-ישראל כאל יחידה טריטוריאלית אחת, על יסוד הנחה מנוגדת, שלפיה אין הם נתונים לריבונותה של המדינה. ההסכם כולו עוסק במסירת יהודה, שומרון ורצועת עזה כשלב ביניים, כאשר רוב השטח יוכפף לשליטתה של "המועצה הפלשתינית", ולאחר מכן ייפתח משא-ומתן על הסדר הקבע או על מסירתם הסופית.

כל המעשים של מסירת השטחים הנזכרים כשלב ביניים, שנעשו כבר מאז חתימתו הרשמית של הסכם הביניים בווינגטון ביום 28 בספטמבר 1995, וכן מסירת השטחים הנוספים שממשלת ישראל מתעתדת לבצע לפי ההסכם בתוך 18 חודשים מיום הקמת "המועצה הפלשתינית", נופלים במסגרת סעיפים 97, 99 ו-100, מפני שהמשפט החוקתי של ישראל מניח במפורש את ההנחה הגלומה בשלושת הסעיפים האלה והדרושה להפעלתם, דהיינו: ריבונותה דה-יורה של מדינת ישראל על יהודה, שומרון ורצועת עזה, וזה על סמך הדינים החוקתיים הבאים:

1. סעיף 11ב לפקודת סדרי השלטון והמשפט, כפי שהוא בא לידי ביטוי במנשר מס' 1 מיום 28 ביוני 1967.
2. סעיף 8א(א) לפקודת העיריות, כפי שהוא בא לידי ביטוי במנשר על ירושלים מיום 28 ביוני 1967.
3. חוק השמירה על המקומות הקדושים.
4. סעיף 1 לפקודת שטח השיפוט והסמכויות.
5. המנשר על ארץ-ישראל מיום 2 בספטמבר 1948.
6. חוק יסוד: מקרקעי ישראל וחוק נכסי המדינה. שני חוקים אלה קיימת הנחה של ריבונות דה-יורה על כל

מעשי בגידה שונים בהסכם הביניים עם אש"ף והעונשים הקבועים בחוק

הסכם הביניים עם אש"ף קיבלה ממשלת ישראל על עצמה מספר התחייבויות המחייבות אותה לנקוט צעדים שונים, שניתן לראות בהם, על פניהם, עברות "בגידה" בניגוד לסעיפים 97, 99 ו-100 לחוק העונשין. את ההתחייבויות האלה ניתן לחלק לארבעה סוגים:

1. מעשים "בכוונה לפגוע בריבונות" של מדינת ישראל – לפי סעיף 97(א).
2. מעשים "בכוונה ששטח כלשהו יצא מריבונותה של המדינה" – לפי סעיף 97(ב).
3. מעשים המוגדרים בסעיף 99, ובהם מתן סיוע ל"אויב" במלחמה נגד ישראל, וב"אויב" נכלל במפורש גם ארגון טרור.
4. מעשים המוגדרים בסעיף 100, "המגלים את אחת הכוונות האמורות בסעיפים 97, 99..."

העונש הקבוע בחוק על עברה על אחד משלושת הסוגים הראשונים הוא מוות או מאסר עולם. חומרת העונש מדגישה את החומרה שבה רואה מדינת ישראל את עברת הבגידה, מתוך שאיפה למנוע אותה גם בעזרת העונש הצפוי לעבריינים. עם זאת, סעיף 96 מסייג את הטלת עונש המוות, ובית-המשפט יהיה רשאי להטילו רק כאשר הבגידה נעשתה בתקופה של סכסוך מזוין. יש להניח שהמגבלה שבסעיף 96 אינה חלה במקרה של בגידה הקשורה בארגון טרור, מפני שאילו היה הארגון מפסיק את הסכסוך המזוין, היה חָדַל להיות ארגון טרור. כוונת המגבלה היא, כנראה, רק לתקופות של שביתת-נשק או הפסקת-אש בפועל, אחרי סכסוך מזוין בין שתי מדינות לוחמות. העונש על "גילוי כוונה" לבגוד במדינת ישראל, בניגוד לסעיפים 97 או 99, הוא עשר שנות מאסר.

* מאמר זה, שנכתב בידי עו"ד הוארד גריף, הוא חלק שישי בעתירה שהוגשה לבית-הדין הגבוה לצדק במטרה לסכל את הסכם הביניים, בת-קופה ששמעון פרס היה עדיין ראש-הממשלה. קטע זה מהעתירה עודכן במיוחד לפרסום בנת"ב, על מנת להביא בחשבון את השינוי שחל בממשלה בשנה שעברה, ואת הסכם חברון, שיש בו משום הצהרה חוזרת על כוונתה של ישראל ליישם את הסכם הביניים עם אש"ף שחתמה הממשלה הקודמת. הסכם חברון מהווה סטייה חדה מעקרונותיו הבסיסיים של הליכוד, מפני שנתניהו הכיר, בניגוד לכל הציפיות, ברעיון של ארץ-ישראל מחולקת, בשותפות עם מה שקרוי "העם הפלשתיני", שמועלם לא היה עם בפני עצמו בהיסטוריה.

עו"ד הוארד (חיים) גריף, היה יועץ משפטי לענייני משפט בינלאומי במשרד המדע. ה"ג הוא משתתף קבוע בנת"ב.

"מקרקעי ישראל", ועל-פי פירוש משפטי מדויק היא חלה גם על יהודה, שומרון ורצועת עזה, גם אם לא הוחלה בפועל בגלל מחדל בלתי-חוקי ליישם את סעיף 1 לפקודת שטח השיפוט והסמכויות ואת המנשר על ארץ-ישראל.

7. חוק השבות.

8. חוק האזרחות.

9. עקרונות המשפט הגלומים בהגדרה ובמשמעות של מדינת ישראל כ"מדינה יהודית" על-פי ההלכה, ההיסטוריה היהודית והצינונות.

כפי שניתן ללמוד מהניסיון ההיסטורי ומדוגמאות מודרניות, ריבונות דה-יורה יכולה להתקיים בנפרד או באופן בלתי-תלוי ממעמד של מדינה, אם כי בדרך כלל לא זה המצב. המקרים שבהם הריבונות מתקיימת בנפרד או באופן בלתי-תלוי מצויים בעיקר בעולם הדובר אנגלית, שבהם המדינה השלטת, או מדינת האם, אינה כוללת את שטחי החסות או את השטחים שבחזקתה במבנה או במרקם של המדינה השלטת. מצב כזה קיים כיום, למשל, ביחסים שבין הממלכה המאוחדת לאיי פוקלנד, וכן לגבי האי ברמודה. מצב הפוך שורר ביחסים שבין צרפת לנחלותיה מעבר לים, כמו למשל איי סטי פייר ומיקלון, ליד חופי הדרומי של ניו-פאונדלנד בקנדה, המהווים חלק בלתי-נפרד מצרפת.

מערכת היחסים המשפטית, שהייתה קיימת בין מדינת ישראל ליהודה, שומרון ורצועת עזה מאז יוני 1967, דומה בקווים כלליים בלבד למצב השורר בעולם הדובר אנגלית, שם קיימת הפרדה מעשית בין ריבונות דה-יורה לבין מעמד של מדינה. היחס בין מדינת ישראל לשי"ע הוא יחס יחיד במינו (*sui generis*). ראשית, מפני שהמדינה הטילה על שי"ע מרצונה ממשל צבאי והחילה את המשפט הבינלאומי במשך תקופה ממושכת. שנית, בגלל קרבתם של שטחים אלה לגבולות האזרחיים דה-פקטו של המדינה. ושלישית, וחשוב מכול, מפני שהם חלקים בלתי-נפרדים מארץ-ישראל ומהבית הלאומי היהודי, הקשורים קשר הדוק, שאינו ניתן לטשטוש או למחיקה, עם ההיסטוריה, הגיאוגרפיה, הדת, התרבות והמשפט של מדינת ישראל והעם היהודי מימי אברהם אבינו ועד היום.

המעמד המשפטי האמיתי של יהודה, שומרון ורצועת עזה ביחס למדינת ישראל טושטש ועוות, למרבה הצער, עקב החלת הנורמות של המשפט הבינלאומי על שטחים אלה מיד עם כינון הממשל הצבאי ב-1967. הדרך היחידה לראות נכוחה את מעמד המשפט האמיתי היא לסלק את העדשה המעוותת, כתוצאה מהחלה שגויה של משפט לא נכון. לא הממשל הצבאי, כשלעצמו, אחראי לעיוות ולסילוף החמורים של המעמד המשפטי הנכון של חלקים אלה מארץ-ישראל. הממשל הצבאי היה קיים גם קודם לכן, מאז 1948, כאשר הטלתו הייתה מוצדקת בתנאי חירום. המצב המשפטי המעוות נוצר כתוצאה מהחלה בלתי-חוקית של המשפט הבינלאומי, במקום משפט מדינת ישראל, כפי שהחליטה הממשלה בטעות ביוני 1967.

ההחלה השגויה של המשפט הובילה ישירות להסכם הביניים הנוכחי, שתוכניתו הסופית היא לנתק את רוב יהודה, שומרון ורצועת עזה מישראל ולהעמידן תחת שלטון הבלתי-חוקי של אש"ף ו"המועצה הפלשתינית".

יותר זה על שטחים, הכוללים חלקים בלתי-נפרדים מארץ-ישראל ומהבית הלאומי היהודי, אינו רק מדיניות מוטעית שניתן לתקן אותה או לתרצה בקלות לאחר מעשה. זוהי ההפרה החמורה ביותר של חוק העונשין. קודם כול, מפני שמסירת שטח ריבוני אסורה בתכלית הן על-פי המשפט החוקתי והן על-פי הדין הפלילי הנוהג בישראל, המטיל עונשים חמורים ביותר על מעשים כאלה. ושנית, מפני שלמעשים כאלה עלולות להיות, עכשיו ובמיוחד בעתיד, השלכות חמורות ומסוכנות ביותר על עצם קיומה של המדינה היהודית ועל רווחת תושביה. עברות פליליות חמורות אלה הופכות את כל השרים, בממשלות רבין ופרס בעבר, אחראים להן אישית וצפויים לעונשים הקבועים בחוק, על יסוד אחריות קיבוצית כממשלה, בתנאי כמוהן שיתקיימו גם שאר המרכיבים והדרישות לביצוע העברה לפי 97 בכל הנוגע לכוונה, היעדר סמכות כדון, היעדר אמצעים חוקיים והיעדר תוס-לב.

כיום, בעקבות הסכם חברון, שנחתם על-ידי ממשלת הליכוד בראשותו של נתניהו עם אש"ף ב-15 בינואר 1997, הורחבה אחריות פלילית זו, והיא חלה כעת גם על כל השרים בממשלה זו.

פגיעה בשלמותה של מדינת ישראל לפי סעיף 97(ב): יסודות העברה

וזאת שטחים הנתונים לריבונות דה-יורה של המדינה היא עברה בת-עונשין לפי סעיף 97(ב) לחוק העונשין:

סימן 2: בגידה

97 (ב): מי שעשה בכוונה, ששטח כלשהו יצא מריבונותה של המדינה או ייכנס לריבונות של מדינת חוץ, מעשה שיש בו כדי להביא לכך, דינו – מיתה או מאסר עולם.

עברה לפי סעיף זה מורכבת משלושה יסודות:

1. ה"שטח" המוצא צריך להיות בריבונותה הנוכחית של המדינה.
2. לאדם המוציא את השטח צריכה להיות היכולת לעשות זאת, אך לא הסמכות כדון.
3. האדם המוציא את השטח חייב לעשות זאת בכוונה ובידיעה מראש, או שאין לו סמכות כדון, אך הוא עושה זאת בכל זאת, שלא בתוס-לב.

היסוד הראשון הוא הוצאת שטח מריבונותה של המדינה. המילה "שטח" מתייחסת לשטח של ארץ-ישראל המצוי גם מחוץ לגבולות האזרחיים דה-פקטו של מדינת ישראל, שהיא שולטת בו כריבון דה-פקטו. כפי שראינו לעיל, אדמה יכולה להיות בריבונותה של מדינה גם אם אין היא מהווה חלק פורמלי ממבנה המדינה. יתר על כן, סעיף 11ב לפקודת סדרי השלטון והמשפט בנוי על ההנחה, כמו חוקים אחרים, שארץ-ישראל בשלמותה היא התחום הריבוני דה-יורה של מדינת ישראל, גם אם חלק מתחום ריבוני דה-יורה זה אינו כלול באותה עת גם בגבולות

שנדחתה, או בחקיקת חוק. בשלושת המקרים הראשונים אין שום שינוי של חוק.

★

המצב יהיה מסובך יותר אם הכנסת תחוקק חוק חדש המאשר נסיגה. ככלל, כל חוק חדש ייחשב כבטל ומבוטל אם הוא עומד בסתירה לחוק יסוד, וזה משום שכל רשויות מדינת ישראל, לרבות הכנסת, חייבות לקיים את העיקרון הבסיסי של שיטת המשפט בישראל, "שלטון החוק". אבל אם החקיקה הקודמת, הסותרת, מבוטלת עם חקיקת החוק החדש, החוק החדש יהיה בדרך כלל ברתוקף, אלא אם כן הוא סותר נורמות בסיסיות של דמוקרטיה, או את הגדרתה, או את משמעותה של מדינה יהודית לפי ההלכה, ההיסטוריה היהודית והצינונות. דוגמה מובהקת לחוק של הכנסת, העלול להיות בלתי-חוקית על פניו לפי התבחינים האמורים, הוא חוק המבטל את אופייה היהודי של המדינה, אם על-ידי איסור שמירת שבת, למשל, או חגים יהודיים, או מסירת שטחים מארץ-ישראל למדינה, יישות או עם זרים. לעניין זה צריך רק לזכור את דברי האלמוות של בן-גוריון בנוגע לאי-החוקיות של מסירת שטח כלשהו מארץ-ישראל, שכוחם יפה לגבי כל גוף של מדינת ישראל, לרבות הכנסת.

אף כי הכנסת מחזיקה ומפעילה בידה את הריבונות של מדינת ישראל, היא פועלת למעשה כנאמן על זכויותיו של העם היהודי לשמירה על מולדתו ועל מורשתה של ארץ-ישראל. עובדה זו באה לידי ביטוי בחוק השבות, שרק חוזר ומאשר את הזכות המשפטית של העם היהודי מקדמת דנא להחזיק בארץ-ישראל, עוד לפני הקמת המדינה. היא באה לידי ביטוי גם במגילת העצמאות, המציינת את "זכותו הטבעית של העם היהודי... [ה]עומד ברשות עצמו במדינתו הריבונית".

ואם לכנסת אין סמכות כדין לחוקק חוק המוציא חלקים מארץ-ישראל מריבונותה דה-פקטו של מדינת ישראל, או מכניס שטחים כאלה לשליטתה של מדינה זרה, על אחת כמה וכמה שממשלת ישראל אינה יכולה לעשות זאת. אמנם, ממשלת ישראל נהנית מסמכויות רחבות על-פי חוק יסוד: הממשלה, אך סמכויותיה עדיין מוגבלות וכפופות לחוק, והגבלה זו חלה גם על הוצאת שטחים מארץ-ישראל ומריבונותה דה-פקטו של מדינת ישראל.

כתוצאה מהעובדה שהכנסת אינה רשאית לחוקק שום חוק שיסמיך את ממשלת ישראל למסור שטחים המהווים חלק מארץ-ישראל, אין כל "אמצעי כדין" שממשלת ישראל יכולה להשתמש בו, ואף אין ביכולתה להסמיך אדם כלשהו לצורך זה. לפיכך, סעיף 97(ב), האוסר הוצאת שטח מריבונות המדינה חל על כל אדם או רשות ללא יוצא מהכלל, לרבות הכנסת, ממשלת ישראל, ראש-הממשלה וכל שר או פקיד אחר במדינת ישראל.

היסוד השלישי של עברת הבגידה לפי סעיף 97(ב) הוא הכוונה והידיעה מראש של האדם או הגוף המבצעים את הנסיגה. כוונה, כפי שהוגדרה בסעיף 91, פירושה מעשה או מחדל שנעשו או נעשים מתוך כוונה ברורה, ללא סמכות כדין. כאשר קוראים הגדרה זו בשילוב עם סעיף 97(ב) במקרה של יהודה, שומרון ורצועת עזה בהסכם הביניים, פירושה ויתור על הריבונות דה-פקטו על שטחים אלה

האזרחיים דה-פקטו של המדינה. ללא הנחה בסיסית זו אין כל משמעות או טעם לסעיף 11ב'. זאת ועוד, הגבולות הריבוניים דה-יורה לעולם אינם משתנים, ואף לא הריבונות דה-יורה של ישראל בגבולות אלה. מה שעשוי להשתנות הוא רק הגבולות האזרחיים או הצבאיים דה-פקטו, שבהם מפעילה המדינה ריבונות דה-פקטו. לפיכך, האזכור של המילה "ריבונות" בסעיף 97(ב) מתייחס רק לנסיגה מריבונותה של ישראל דה-פקטו – בין אם צבאית ובין אם אזרחית – על שטח מסוים מארץ-ישראל, כאשר הריבונות דה-יורה נשארת מוקנית תמיד למדינת ישראל, גם אם הריבונות דה-פקטו חדלה להתקיים.

במקרה שלפנינו – על יהודה, שומרון ורצועת עזה, הריבונות דה-פקטו שמקיימת ישראל ומפעילה היא ריבונות צבאית ולא אזרחית, לפחות במראיה או בצורתה כלפי חוץ, להוציא את הישראלים המתגוררים בשטחים אלה, שמתייחסים אליהם כמו אל אזרחי המדינה הנתונים לשיפוטה האזרחי. ריבונות צבאית דה-פקטו, משמעה, קיומם של גבולות צבאיים דה-פקטו המשתרעים מעבר לגבולות האזרחיים דה-פקטו של מדינת ישראל, ומה שישראל מוסרת אפוא לפי הסכם הביניים הם גבולות צבאיים דה-פקטו כאלה. ויתור על השטח מהווה אם כן פגיעה בשלמותה של מדינת ישראל בגבולותיה הצבאיים דה-פקטו, ולא בגבולותיה האזרחיים דה-פקטו. הגבולות האזרחיים דה-פקטו אינם משתנים כלל, מפני שיהודה, שומרון ורצועת עזה מעולם לא נכללו במדינת ישראל, תהיה אשר תהיה אי-החוקיות של אי-הכללה זו.

הכנסת שטח של ארץ-ישראל "לריבונות של מדינת חוץ", כנאמר בסעיף 97(ב), היא טעות ניסוח טכנית, מפני שמבחינה חוקית, ומנקודת-ראות של המשפט החוקתי של ישראל, לעולם אי-אפשר להכניס חלק כלשהו מארץ-ישראל לריבונותה דה-יורה או דה-פקטו של מדינה, יישות או עם זרים. המחוקק התכוון בעצם לומר שהעברת שטח כלשהו מארץ-ישראל לשליטה, מנהל או כיבוש זר הם בגדר "בגידה". זה היה מצבן של יהודה ושומרון כאשר היו בשליטת עבר-הירדן וממלכת ירדן, ושל רצועת עזה, כשהייתה בשליטת מצרים, ממאי 1948 עד יוני 1967.

היסוד השני של עברת הבגידה לפי סעיף 97(ב) הוא היכולת הדרושה כדי להוציא שטח מריבונותה דה-פקטו של מדינת ישראל, גם ללא סמכות כדין. רק אנשים או גופים מעטים ביותר מחזיקים בידם יכולת כזאת, ובהם: הכנסת, ממשלת ישראל או הקבינט, ראש-הממשלה, הפועל לבדו ובחשאי, או בצוותא ובחשאי, עם שר-החוץ או שר-הביטחון, או עם שניהם, ולבסוף – ראש-המטה הכללי של צה"ל.

הכנסת היא "כלי הקיבול" של ריבונותה של מדינת ישראל, אבל זהו דימוי מוטעה, מפני שהכנסת נשלטת בפעילותה היומיומית בידי הממשלה, המנחה למעשה את רובה המכריע של פעילות החקיקה שלה. לפיכך, אם הכנסת מאשרת נסיגה משטח הנמצא בריבונות דה-פקטו של מדינת ישראל, אין היא פועלת כגוף עצמאי המקבל החלטות משלו, אלא רק ככלי-שרת המוציא לפועל את מצוות אדונו – ממשלת ישראל.

הכנסת יכולה לאשר החלטת נסיגה של ממשלת ישראל בהחלטה רגילה, בהצבעת אָמון, או בהצבעת אי-אמון

1. הכרה בזכויותיו הלאומיות והפוליטיות של עם זר לשלוט בארץ-ישראל, לצדו של העם היהודי

הכרה בזכויותיו הלאומיות של עם זר על ארץ-ישראל מונחת ביסוד כל שאר מעשי הבגידה הפוגעים בריבונותה של ישראל על-פי סעיף 97(א), ויש לה אפוא חשיבות ראשונה במעלה. שורש המעשה הבלתי-חוקי הזה הוא בתפיסה של אוטונומיה מנהלית או פוליטית לתושביהן הערביים של יהודה, שומרון ורצועת עזה שהוצגה על-ידי מנחם בגין בכנסת ב-28 בדצמבר 1977, אשר הובילה לחתימת הסכמי קמפ-דיוויד. עם זאת, ההכרה בזכויות האמורות הגיעה לשיאה בהסכם הביניים, המעניק סמכויות פוליטיות מרחיקות-לכת וחסרות-תקדים לעם זר על חלקים ניכרים מארץ-ישראל, לצד ההכרה בזכאותו למעמד של מדינה.

כל הרעיון של "עם פלשתיני" נפרד הנבדל, כביכול, מהעם הערבי בסוריה, בלבנון או במדינות ערביות אחרות, הוא אחד התעלולים הגדולים ביותר במאה העשרים. ההכרה הלאומית והפוליטית שהוענקה ליישות בדויה זו הקרויה "העם הפלשתיני", מערערת ופוגעת בזכויות הלאומיות האמיתיות והנצחיות של העם היהודי על ארץ-ישראל, שהקשר ההיסטורי בינו לבניה מתקיים כבר כמעט ארבעת אלפים שנה. שום מדינה אחרת בעולם לא הייתה משלימה עם תביעה סותרת של "עם" שמעולם לא היה קיים בהיסטוריה, ומהווה חלק בלתי-נפרד מעם ערבי או מוסלמי גדול יותר, השואף לגרש את העם היהודי ממולדתו ושולל ממנו את זכויותיו הלאומיות והפוליטיות.

ממשלת ישראל, שהכירה ביישות הלאומית הבדויה הזאת וקידמה את טיפוחה ואת צמיחתה, עברה לכאורה עברת בגידה לפי סעיף 97(א) בגלל החלק שהיא נטלה ונוטלת בהונאה זו, הפוגעת בזכויותיה הריבוניות של ישראל על נחלתה הלאומית.

2. הקמת גרעין של מדינה זרה, ממשלה זרה וצבא זר בארץ-ישראל

א זו בלבד שהסכם הביניים מכיר במפורש בזכויות הלאומיות והפוליטיות של עם ערבי זר בארץ-ישראל, אלא שהוא גם מעניק לו סמכויות, כוחות ותחומי אחריות שדי בהם כדי להקים מדינה ערבית עצמאית, בעלת רשות מחוקקת, מבצעת ומשפטית משלה וצבא משלה. זוהי תופעה מדהימה, שמדינת ישראל, שקיומה הפיזי עדיין אינו מובטח, מסייעת במר-ידיה להקמת מדינה ערבית נוספת בבית הלאומי היהודי, שאוכלוסייתה הפגינה וממשיכה להפגין עוינות בלתי-מעוררת לעם היהודי, וחותרת עדיין להשמדת המדינה היהודית.

אין צורך לומר שהמעשה של ממשלת ישראל, המסייע להקמת מדינה ערבית, הוא מעשה הפוגע בריבונותה של המדינה, בניגוד לסעיף 97(א).

וצמצום גבולותיה הצבאיים דה-פקטו של המדינה, ללא סמכות כדן. אילו היה הדבר נעשה באמצעות קבלת חוק בכנסת, אחרי דיון גלוי וחופשי, לפני נסיגה או ויתור כלשהם על שטח, ייתכן שהייתה עומדת לנאשם לפי סעיף 97(ב) ההגנה של "תום לב" לפי סעיף 94. אבל "תום לב" כזה אינו יכול להתקיים כאשר הנסיגה מתבצעת מכוח הסכם שנחתם בחיפזון מכוון ובלתי ראוי, כמו הסכם הביניים הנוכחי, שתנאיו סוכמו בחשאי, ללא שיתוף דמוקרטי של הנציגים הנבחרים של העם לפני חתימת ההסכם, וכאשר הממשלה חששה להיוועץ בעם בנוגע לנסיגה המוצעת מארץ-ישראל. הגנת "תום-לב" גם לא תעמוד לאדם או לגוף שקיבל הודעה מראש על האופי הפלילי של מעשיו הצבאיים עוד לפני ביצוע הנסיגה.

מסיבה זו, או מכל הסיבות הללו יחדיו, ממשלת העבודה הקודמת ושריה לא יוכלו לטעון טענת "תום-לב" לאחר שזלזלו בגלוי בסעיף 97(ב).

בדומה לכך, חוסר תום-לב כזה חל גם על ממשלת הליכוד הנוכחית, מפני שהיא פעלה ופועלת בניגוד למנדט שקיבלה מרוב הבוחרים בישראל בבחירות של 1996, שלא רצו שממשלתם תוותר על חלקים נוספים של ארץ-ישראל לטובת אש"ף, ולו גם בתמורה ל"שלוש".

פגיעה בריבונות המדינה, לפי סעיף 97(א)

סעיף 97(א) מגדיר עֵבֶרַת בגידה שונה ונפרדת מהעֵבֶרַת שבסעיף 97(ב). שני סעיפי המשנה עוסקים בריבונות על ארץ-ישראל, אבל סעיף-משנה (א) אינו עוסק בשלמותה של ארץ-ישראל, במקרה שחלק מנותק ממנה או יוצא מריבונותה דה-פקטו. סעיף-משנה (א) עוסק בפגיעה בריבונות שעדיין אינה נעלמת בעת ביצוע המעשה, אם כי הדבר עלול לקרות בהמשך. הפגיעה יכולה להיות בשטח וגם לא בשטח, בצורה המחלישה את ריבונותה של מדינת ישראל על ארץ-ישראל, או עלולה להעמיד אותה בספק. אין מדובר במעשה אחד ויחיד דווקא, אלא העֵבֶרַת יכולה להתבצע במגוון של מעשים, שכל אחד מהם, בפני עצמו, עלול לפגוע בריבונותה של המדינה על ארץ-ישראל. סעיף-משנה (א) רחב, אם כן, בהיקפו יותר מסעיף-משנה (ב), וזו לשונו:

מי שעשה ככוונה לפגוע בריבונותה של המדינה, מעשה שיש בו כדי לפגוע בריבונותה, דינו – מיתה או מאסר עולם.

יסודות העֵבֶרַת בסעיף-משנה (ב) הם גם היסודות של סעיף-משנה זה, כלומר, הנחה בסיסית בדבר ריבונות דה-יורה של מדינת ישראל על ארץ-ישראל, יכולת וכוונה, היעדר סמכות כדן, היעדר אמצעי חוקי וחוסר תום-לב בגלל ידיעה מוקדמת.

רשימת מעשי הבגידה שאפשר לבצע בהתאם לסעיף-משנה היא רשימה מגוונת ומקיפה. להלן רשימה של חלק ממעשים כאלה, שממשלת ישראל עשתה כבר או מתכוונת לעשות, על-פי הסכם הביניים עם אש"ף:

3. העברת סמכויות, כוחות ותחומי אחריות ממדינת ישראל ליישות זרה

העברה מעשית של סמכויות, כוחות ותחומי אחריות שונים ל"מועצה הפלשתינית", הנמצאת בשליטתו של ארגון טרור פושע ובלתי-חוקי, ועוד כשאמנת היסוד של ארגון זה, הקוראת להשמדת המדינה היהודית ולגירוש רובם המכריע של תושביה היהודיים, עומדת עדיין בתוקפה, מהווה כשלעצמה מעשה הפוגע בריבונות של מדינת ישראל, ככל שמדובר בסמכויות ובתחומי האחריות המועברים כאמור. הסכם הביניים מפרט 40 תחומים נפרדים של עניינים אזרחיים שהועברו, מועברים ויועברו לשיפוט האזרחי, התפקודי והטריטוריאלי של "המועצה הפלשתינית". נוסף על כך, מועברות גם סמכויות השיפוט בעניינים אזרחיים ופליליים. כל העברת סמכויות זו מהווה אובדן רציני של סמכויות המדינה ושל ריבונותה דה-פקטו, לא רק בניגוד למשפט החוקתי, אלא גם בניגוד לסעיף 97(א) לחוק העונשין.

4. פריסה מחדש וביטחון פנים

רבעת השלבים של פריסתו מחדש של צה"ל ביהודה, שומרון ורצועת עזה, המעבירה את הדאגה לביטחון הפנים בשטחים שיפוטו על-ידי לידי "כוח המשטרה" של "המועצה הפלשתינית", מאיימים על חייהם ועל ביטחונם האישי היומיומי של 150 אלף תושבים יהודיים המתגוררים סמוך לאזורים שיפוטו. יציאתו של צה"ל מאזורים אלה עלולה לגרום, בסופו של דבר, לנטישת יישובים יהודיים ולעקירתם משטחי ארץ-ישראל, שבהם לא תהיה להם הגנה מספקת או לא תהיה להם הגנה כלל, לחלקים אחרים של ארץ-ישראל. השטחים שינטשו יימצאו אז בידי אש"ף, תוך היפוך גורל אירוני ואכזרי לאשר אירע ב-1948, כאשר הערבים נמלטו מבתיהם מסיבות אחרות. נטישת האדמות, הבתים והיישובים שתיגרם עקב הפריסה מחדש של צה"ל, תהווה שחיקה נוספת של ריבונותה הצבאית דה-פקטו של ישראל בארץ-ישראל.

5. פגיעה בריבונות ישראל על בירתה, ירושלים

הסכם הביניים הסכימה ממשלת ישראל לפגיעה כפולה בריבונותה של ישראל על ירושלים. הפגיעה הראשונה נובעת מן העובדה שרובם המכריע של הערבים המתגוררים במזרח העיר, שאינם אזרחים ישראלים, הורשו לבחור ולהיבחר בבחירות ל"מועצה הפלשתינית", ושבעה מנציגיהם הורשו להיות חברים בה. הסכמה זו מאפשרת לאש"ף לטעון שירושלים כלולה כבר בתחום שיפוטו הכולל של המועצה, המייצגת, כגוף שנבחר בדרך דמוקרטית, את כל ציבור הבוחרים שלה, יהיה אשר יהיה המחוז או האזור שבו הם מתגוררים. הפגיעה השנייה בריבונות ישראל על ירושלים היא בעובדה שסוגיית העיר תידון במשא-ומתן על הסדר הקבע. פירוש הדבר ששאלת הריבונות על ירושלים עדיין תלויה

ועומדת, חרף העובדה שהמשפט החוקתי בישראל הפך את העיר לחלק בלתי-נפרד של המדינה, בצורה שאינה ניתנת לערעור, ולפיכך גם לסוגייה שאינה עומדת עוד לדיון. האיום הנשקף לריבונותה של ישראל על ירושלים הוא אחת ההפרות החמורות ביותר של סעיף 97(א) שביצעה ממשלת ישראל בהסכם הביניים.

6. עריכת בחירות טריטוריאליות לרשות מחוקקת זרה בארץ-ישראל

ריכת בחירות זרות לרשות מחוקקת זרה שתשלוט על חלקים ניכרים מארץ-ישראל מהווה, מעצם טבעה, פגיעה בריבונות ישראל. שום מדינה אחרת בעולם אינה מרשה לגוף מחוקק לפעול בתחומיה בצורה שתפגע בסמכויות החקיקה של הרשות המחוקקת שלה עצמה. העובדה שבחירות אלה נערכו בפיקוח משקיפים בינלאומיים זרים רק מחמירה את הפגיעה בריבונות עוד יותר.

7. המשא-ומתן על הסדר הקבע

תפיסה של משא-ומתן על הסדר הקבע בסוגיות כמו ירושלים, גבולות והתנחלויות, היא תפיסה בלתי-חוקית, מפני שדיונים אלה יעסקו בסוגיות שהמשפט החוקתי בישראל כבר חרף את מעמד הקבע שלהם, ולממשלה אין אפוא כל סמכות כדין לפגוע במעמד זה, בייחוד כשאין לכך הסכמה מראש של הכנסת בדמות חוק מיוחד או חוק מסמך. המשא-ומתן על מעמד הקבע של ירושלים הוזכר כבר בסעיף-קטן 5 לעיל. המשא-ומתן על גבולות המדינה, מעבר לשאלת ירושלים, נאסר גם הוא בסעיף 11ב' לפקודת סדרי השלטון והמשפט, הקובע שגבולות אלה חופפים דה-יורה את גבולות ארץ-ישראל ומאפשרת להרחיב את הגבולות האזרחיים דה-פקטו עד למלוא היקפם של הגבולות הריבוניים דה-יורה.

כמורכב אין ממשלת ישראל רשאית לנהל משא-ומתן על מעמד הקבע של ההתנחלויות בארץ-ישראל, מפני שזו תהווה פגיעה בחוק השבות ובסעיף 6 לכתב המנדט. ממשלת ישראל יכולה רק להתיר את הקמתן של התנחלויות חדשות, אך לא לעקור ממקומם יישובים קיימים.

אין דבר שממשלת ישראל יכולה לנהל עליו משא-ומתן עם אש"ף בנוגע ל"יחסי חוץ", מפני שזהו תחום השמור למדינות עצמאיות בלבד, ואש"ף אינו נכלל בהן, מעצם טבעו.

יש לממשלה סמכות לדון על החזרת פליטים ערביים מעטים, כל עוד אין הדבר משנה את המאזן הדמוגרפי במדינה ואת אופיו, אבל אין היא יכולה לנהל משא-ומתן כזה עם ארגון הטרור אש"ף, כיוון שאינו מדינה.

לרעיון, שמדינת ישראל תגיע להסכם חדש עם אש"ף בסוגיות של הסדר הקבע, שיקדם לו משא-ומתן בין מדינה ריבונית לבין יישות לא-ריבונית, אין כל בסיס במשפט הבינלאומי או במשפט הישראלי. התוצאה היחידה של משא-ומתן כזה בסוגיות של הסדר הקבע עלולה להיות

מגיעה בריבונותה של ישראל, בניגוד לסעיף 97(א), או אובדן נוסף של ריבונות דה־פקטו על חלקי ארץ־ישראל, בניגוד לסעיף 97(ב).

8. העברת אתרים דתיים וארכיאולוגיים למשמורת "המועצה הפלשתינית"

ק שה למצוא מעשה מזעזע, שלא־ייאמן, שעושה ממשלת ישראל לפי הסכם הביניים, המור יותר מזה המעביר מקומות קדושים ליהודים ואתרים ארכיאולוגיים למשמורת "המועצה הפלשתינית". נוסף על כך, ממשלת ישראל התחייבה לספק למועצה את כל הרשומות הארכיאולוגיות, כולל רשימה של כל אתרי החפירות והמצאים שנתגלו מאז 1967. לא תיאמן עוד יותר היא הסכמתה של ממשלת ישראל לשקול, במסגרת המשא־ומתן על הסדר הקבע, את החזרת כל הממצאים הארכיאולוגיים שמצאה בשנים אלה.

רק ממשלה נטולת כל רגש למקומות קדושים ולאתרים, המהווים עדות פיזית נחרצת לקשר בין העם היהודי לעברו המזהיר, יכולה להפקיר את המסורת ואת האוצרות הארכיאולוגיים של עמה בידי יישות זרה מתוך אטימות כזאת, או אפילו לחשוב על כך. קשה למצוא תקדים, אם קיים כזה בכלל, למעשה כה חסר רגישות.

העברת מקומות קדושים ליהדות מהווה הפרה של חוק השמירה על המקומות הקדושים, מפני שהסמכות הבלעדית לנהל את המקומות הללו מוקנית לממשלה, ואין היא רשאית להעביר סמכות זו לכל גוף אחר, ובייחוד לא לגוף זר. העברת אתרים ורשומות ארכיאולוגיים והעברה אפשרית של ממצאים ארכיאולוגיים מהווה הפרה של חוק העתיקות, מפני שהיא מבוססת על ההנחה המגוחכת שישראל היא "כובשת" של "אדמות פלשתיניות", והדבר מחייב אותה, כביכול, להחזיר את הדברים האמורים עם תום ה"כיבוש" לריבון ולבעלים החוקי, דהיינו: "העם הפלשתיני" הבדוי, שמאדמתו נלקחו או הוצאו מממצאים האמורים. לא זו בלבד שהסכמתה של ממשלת ישראל לנהוג כך ולדון בתביעות להחזרת ממצאים היא הפרת חוק, אלא שהיא גם נטולת כל היגיון.

האתרים, הרשומות והמצאים מהווים עדות חותכת, שאינה שנויה במחלוקת, לקשר ההיסטורי של העם היהודי לארץ־ישראל. מדינת ישראל הוקמה כתוצאה מההכרה שהכירו אומות העולם בקשר זה עוד בשנת 1920. שורשיו של קשר זה, המוכר היטב גם בארצות נוצריות המוקירות את התנ"ך, נעוצים עוד בימי אברהם אבינו שהגיע מאור־כשדים לארץ־ישראל לפני 3,800 שנים בערך. ישראל, המפנה עורף לקשר המקודש כל־כך לארץ־ישראל או מזלזלת בו, מפנה עורף לטעם קיומה כמדינה יהודית או מזלזלת בו.

זה בדיוק מה שעשתה ממשלת ישראל כאשר הסכימה למסור אתרים דתיים וארכיאולוגיים מסוימים ורשומות, וכנראה גם ממצאים, לעם זר בדוי, התובע לעצמו שלא כדין את הקשר ההיסטורי של העם היהודי. יתר על כן, במעשה זה העניקה ממשלת ישראל הילה של מהימנות לטענה המופרכת והכוזבת כי מי שמכונים "פלשתינים" הם צאצאיהם הישירים של מי שהיו תושביה המקוריים של הארץ.

9. ויתור על משאבי מים

ישראל הסכימה לוותר על כמויות ניכרות של מים בתקופת הביניים לטובת "המועצה הפלשתינית", לפי חישוב של 28.6 מיליון מ"ק בשנה, ולנהל משא־ומתן על הסדר סופי בסוגייה זו במסגרת המשא־ומתן על הסדר הקבע. יתר על כן, הווייתור, בסופו של דבר, על מרבית יהודה, שומרון ורצועת עזה, יגרום לכך שישראל תאבד את שליטתה הבלעדית על המאגר העיקרי המספק את מי־השתייה לעריה הגדולות – ירושלים, תל־אביב ובאר־שבע. מאגר זה נמצא מתחת להרי יהודה ושומרון המערביים ונקרא "מאגר ההר". המים במאגר זה זורמים ממזרח למערב אל הים התיכון, בנחלי הירקון והתנינים.

המים ממאגר יקר וחשוב זה דרושים ביותר לפיתוח חקלאי ולצמיחתה של המדינה בדרך כלל. בהעברת המים לידיים זרות, מסכנת ממשלת ישראל פשוטו כמשמעו, את כושר הקיום של מדינת ישראל, ופוגעת אפוא בריבונותה.

10. כינוי יהודה ושומרון בשם "הגדה המערבית"

ה מונח "הגדה המערבית" לתיאור יהודה ושומרון מצביע על ריבונות של ממלכת ירדן. שם זה הוחלף רשמית בשם "יהודה ושומרון" בחוק הנקרא: תקנות חירום (יהודה, שומרון, רצועת עזה, רמת־הגולן, סיני ודרום סיני – שיפוט פלילי וסיוע משפטי) (הארכת תקופה) תשל"ז-1977. שינוי השם נכנס לתוקפו ב-31 בדצמבר 1977. השימוש שעשתה ממשלת ישראל בכינוי "הגדה המערבית" בחסכם הביניים הוא הפרה של החוק האמור וכן של סעיף 97(א) לחוק העונשין.

11. סמלי מדינה זרה בארץ־ישראל

ל פי הסכם הביניים רשאית "המועצה הפלשתינית" להנפיק מטבע משלה, בולי דואר, דרכונים, לוחיות רישוי לרכב, וכן להקים ולתפעל מערכות תקשורת עצמאיות, כולל רשת טלפונים ותחנות רדיו וטלוויזיה עצמאיות. כמובן היא רשאית להניף את דגלה הלאומי באזורים הנתונים לשיפוט.

כל הזכויות הללו הן סמלים של מדינה זרה בארץ־ישראל הפוגעים בריבונות המדינה, ושום מדינה עצמאית וריבונית אחרת בעולם לא הייתה מתירה אותם על אדמתה. עצם הענקתן היא פגיעה בריבונות ועברה על סעיף 97(א) לחוק העונשין.

סיוע לארגון טרור במלחמה נגד ישראל

י וסף על האמור לעיל, ניתן להאשים את ממשלת ישראל בעברת בגידה שלישית: ה"סיוע" שהיא נתנה ונותנת ל"אויב במלחמה נגד ישראל", כמוגדר בסעיף 99 לחוק העונשין:

99 (א) מי שעשה, בכוונה לסייע לאויב במלחמתו נגד ישראל, מעשה שיש בו כדי לסייעו לכך, דינו – מיתה או מאסר עולם.

(ב) לעניין סעיף זה, "סיוע" – לרבות מסירת ידיעה בכוונה שתגיע לידי האויב או בידועין שהיא עשויה להגיע לידי האויב, ואין נפקא מינה שבעת מסירתה לא התנהלה מלחמה.

את הסעיף הזה יש לקרוא עם סעיף 91, כפי שתוקן ב-1979, המגדיר "אויב" ו"ארגון טרור" כדלקמן:

91. בפרק זה –

"אויב" – מי שהוא צד לוחם או מקיים מצב מלחמה נגד ישראל או מכריז על עצמו כאחד מאלה, בין שהוכרזה מלחמה ובין שלא הוכרזה, בין שישן פעולות איבה צבאיות ובין שאינן.

"ארגון מחבלים" – ארגון שמטרותיו או פעולותיו מכוונות למיגור המדינה או לפגיעה בביטחונה של המדינה או בביטחון תושביה או ביהודים במדינות אחרות.

בתוקף סמכותה לפי סעיף 8 לפקודה למניעת טרור פרסמה ממשלת ישראל הודעה ברשומות מיום 23 באוקטובר 1980, המכריזה על "הארגון לשחרור פלשתינ" כעל ארגון טרור. הכרזה זו עודנה בתוקפה, ואי-אפשר לבטלה, משתי סיבות:

1. "האמנה הפלשתינית", הקוראת למאבק מזוין נגד ישראל ולהשמדתה מעולם לא שונתה או תוקנה. עובדה זו אושרה כבר ללא עוררין במסמך הקרוי "תרשומות לתיקי", שהוכן על-ידי השגריר דניס רוס לבקשת נתניהו וערפאת, ושצורף להסכם חברון. במסמך זה צוין כי "הצד הפלשתיני חוזר על מחויבויותיו... (1) השלמת תהליך תיקון האמנה הפלסטינית".
2. "הארגון לשחרור פלשתינ" כולל בתוכו מספר ארגונים, כמו למשל "החזית העממית לשחרור פלשתינ", בראשותו של ג'ורג' חבש; "החזית העממית לשחרור פלשתינ" – המפקדה הכללית", בראשותו של אחמד ג'יבריל; "החזית הדמוקרטית לשחרור פלשתינ", בראשותו של נאיף חוואתמה, ו"חזית השחרור הפלשתינית", בראשותו של אבו-עבאס. כל הארגונים האלה מרכיבים את אש"ף ומהווים חלק בלתי-נפרד ממנו, והם ממשיכים להטיף למאבק מזוין בישראל. משום כך, כל עוד הם חברים בעלי מעמד באש"ף, ימשיך אש"ף להיות ארגון טרור, גם אם אמנתו תבוטל, אלא אם כן הם יוצאו משורותיו.

לא זו בלבד שאש"ף הוא עדיין ארגון טרור על-פי דיני ישראל, אלא גם יוצאת חלציו, הקרויה "הרשות הפלשתינית", שהוקמה על-ידי אש"ף וממשלת ישראל במטרה לנהל את שטחי ארץ-ישראל שהועברו לשליטתה של הרשות, היא ארגון טרור כזה. אופייה הטרוריסטי הופך בבירור בפעילויות שניהלה בתוך ישראל מאז הקמתה,

ההולמות היטב את הגדרתו של ארגון טרור, הן לפי סעיף 91 לחוק העונשין והן לפי סעיף 1 לפקודה למניעת טרור. פעילויות אלה כללו חטיפות, חקירות ורצח של אזרחים ערביים ישראלים, אם בגלל מכירת אדמות ליהודים או משום שעבדו עבור מדינת ישראל, או פשוט מפני שפעלו בניגוד לרצונה של הרשות הפלשתינית. הרשות נטלה לידה בכוח או באיומים את ניהול בתי-הספר ובתי-החולים הערביים במזרח ירושלים, לרבות מספר מוסדות הפועלים בחסות זרה ופרטית. כן נטלה לידה את ניהול נכסי הווקף המוסלמי על הר הבית ללא כל בסיס משפטי, ואיימה באלימות פיזית על כל מי שהתנגד לתפיסת השלטון הבלתי-חוקית שלה.

למרות ההבטחות בכתב שנתן ערפאת לממשלות רבין ופרס, יזמה כבר הרשות הפלשתינית, שהוא עומד בראשה, מעשי אלימות רצחניים שבהם נרצחו 16 ישראלים אחרי פתיחת מנהרת הכותל בירושלים, בספטמבר 1996. ערפאת וחברים אחרים של הרשות מאיימים ללא הרף לחדש את האינתיפאדה אם יעדיהם לא יושגו, ובייחוד את הקמתה של מדינה פלשתינית שירושלים המזרחית בירתה.

מטרות ופעילויות בלתי-חוקיות אלה מסכנות כבר את ביטחונם של התושבים הערביים של ישראל, ובפוטנציה – גם את ביטחון תושביה היהודיים. סכנה זו לתושביה ולאזרחיה של ישראל, בשילוב עם הפעלת אלימות ללא מעצורים מצד הרשות הפלשתינית להגשמת מטרותיה, הופכות את הגוף הזה – יוצא חלציהם המביש של מפלגת העבודה ואש"ף – לארגון טרור בזכות עצמו ולאויב מדינת ישראל על-פי דיניה. דיני העונשין של המדינה אוסרים על ממשלת ישראל באיסור מוחלט להושיט עזרה כלשהי לרשות הפלשתינית.

יש תמיהים כיצד אפשר להאשים את ממשלת ישראל שהיא מסייעת לארגון טרור במלחמתו במדינה. נכון אמנם שהממשלה לא התכוונה שכך יקרה. אבל, טענה מסוג זה היא התעלמות ממושכל ראשון משפטי הקובע שהיא הייתה חייבת לדעת מראש מה תהיה התוצאה הטבעית, או הכמעט ודאית, של מעשיה במגעיה עם ארגון טרור פושע ובהושטת סיוע לארגון כזה, התובע לעצמו את כל ארץ-ישראל בהתאם לאמנה גדושת כזבים מוחלטים והמצאות דמוניות, הן בנוגע ליהודים והן בנוגע להיסטוריה הבדויה של מי שקרויים "פלשתינים".

העובדה שהממשלה לא פעלה בצורה סבירה ולא חזתה מראש את התוצאות הצפויות, אלא הסתנוורה מחזון מופרך של "מזרח תיכון חדש", היא שמטילה עליה את האחריות המשפטית המלאה למעשה הפלילי של מתן סיוע לאש"ף וליוצאת-חלציו – הרשות הפלשתינית, להשגת מטרותם הסופית, שהיא השמדתה של מדינת ישראל (הסעיף העיקרי באמנה הפלשתינית), לפגיעה בביטחון המדינה ולסיכון ביטחון תושביה.

הסיוע הפיננסי שמושיטה מדינת ישראל לרשות הפלשתינית ניתן בממדים מדהימים. הוא מגיע כבר לשלושה מיליארד ש"ח, וסכום זה גדל כל הזמן מפני שישראל מעבירה לרשות בקביעות חלק מכספי המיסים שהיא גובה מערבים המתגוררים בשטחי הרשות, עובדים בישראל ומשלמים מס הכנסה, וכן מאלה המשלמים מכס ומע"מ. סיוע כזה לרשות הפלשתינית מהווה לא רק הפרה

של דיני העונשין, המעשירה מאוד את ערפאת ואת חברותו, אלא היא בגדר שערורייה ציבורית חמורה שיש להפסיקה. נוסף על הסיוע הכספי שישראל מושיטה לרשות הפלשתינית, היא גם מסייעת לה לארגן ועידת תורמים עולמית במטרה לעודד מדינות אחרות, ובעיקר את ארצות-הברית ואת חברות האיחוד האירופי, להושיט לרשות סיוע כספי ישיר.

כן ניתן לרשות הפלשתינית גם סיוע מסוגים אחרים. הממשלה מספקת לה מידע מודיעיני, נתוני מחשב, רשומות, נתונים סטטיסטיים ומסמכים הנוגעים לכל הערבים בשטחי יהודה, שומרון ועזה שהועברו לשליטת הרשות. הממשלה אפילו הרשתה לחמישה משרדי דואר ישראליים בירושלים לשמש כקלפיות בבחירות ל"רשות הפלשתינית". כל צורות הסיוע הנזכרות הן בגדר הפרה בוטה של סעיף 99 לחוק העונשין, ולמרות שהכנסת חוקקה ב-1995 וב-1996 חוקים המאשררים את המעשים האלה, היא מעולם לא טרחה לשנות את חוק העונשין האוסר מתן סיוע כזה. החוקים החדשים שחוקקה הכנסת, במטרה ליישם את ההסכם בין הממשלה לאש"ף ולהושיט סיוע לרשות הפלשתינית, הם אפוא חוקים בלתי-חוקתיים, מפני שהכנסת חייבת לכבד קודם כל את החוק הקיים. זוהי תמצית מהותו של המושג "שלטון החוק", הערך הנעלה ביותר בשיטה המשפטית של ישראל. הכנסת הייתה חייבת לבטל קודם לכן את החוק הקיים, דבר שלא עשתה. דיני העונשין של מדינת ישראל יופרו אם כן בשיטתיות כל עוד תמשך ממשלת ישראל ליישם את הסכם הביניים ולסייע לאש"ף.

גילוי כוונה לבגוד

ברת הבגידה הרביעית והאחרונה שעברה ממשלת ישראל היא הכוונה שגילתה לבגוד במדינה במעשים הפוגעים בריבונותה או בשלמותה של המדינה, או לסייע באויב במלחמה עם ישראל. עברה זו מוגדרת בסעיף 100 לחוק העונשין, שזו לשונו:

מי שעשה מעשה המגלה אחת הכוונות האמורות בסעיפים 97, 98 ו-99, דינו מאסר עשר שנים.

הווה אומר, כל מעשה של בגידה שעשתה ממשלת ישראל בניגוד לסעיפים 97 ו-99 החל מרגע שנתגבשה אצלה הכוונה לבצע את המעשה, כאמור בסעיף 100. קשה להוכיח מהו התאריך המדויק שבו נתגבשה כוונה, אבל הסכם הביניים מתאר בפירוט מה ממשלת ישראל מתכוונת לעשות על מנת ליישם את תנאיו, ואת התאריך שבו יעשה הדבר. ההסכם הזה הוא אפוא מסמך מפליל המוכיח כוונה, בהנחה שהמעשים שהממשלה מתכוונת לעשות לפיו אכן מהווים הפרה של סעיפים 97 ו-99. במאמר זה נטל על עצמו הכותב להוכיח בדיוק את הדברים הללו.

לפי סעיף 100 אין נפקא מינה אם מעשה הבגידה בוצע לאחר מכן בפועל. כל מה שדרוש להוכיח הוא כוונה לעשות את המעשה. מסיבה זו, כל תוכניותיה של ממשלת ישראל ליישם את הסכם הביניים בעתיד מהוות עברה על סעיף 100, בין שמדובר בפריסה מחדש של צה"ל, בהעברת

סמכויות נוספות ל"מועצה הפלשתינית" או כל משא-ומתן על ירושלים או על סוגיות אחרות של הסדר הקבע.

מספר מילים על בגידה

ברת בגידה היא עברה מגונה ונתעבת, ואין להאשים בה אדם בקלות-ראש. לפני שמטיחים אשמה מעין זו יש צורך בראיות לכאורה, וההכרעה הסופית היא רק בידי בית-המשפט. עברה זו מבצעים בדרך כלל יחידים, ולא מנהיגים וחברי ממשלות, ופחות מכול – ממשלות כגון. אבל סעיף 97 יוצר סוג מיוחד של עברת בגידה, ייחודית למדינת ישראל, שאדם מן השורה אינו מסוגל לבצעה. סעיף זה נחקק במיוחד כדי למנוע העברה נוספת של חלקים מארץ-ישראל לידיים זרות, כפי שקרה בתקופת המנדט. הסעיף חל במפורש על הממשלה, או על ראשיה, מכיוון שרק בידם היכולת או הכושר לבצע עברה כזאת, אך לא הסמכות החוקית. אכן, נדיר הוא המקרה שבו ניתן להאשים ממשלה שלמה בעברת בגידה, אבל טיבו חסר-התקדים של הסכם הביניים שבו מסרו הממשלה ושריה בגלוי, ללא בושה ובשמחה, חלקים מארץ-ישראל לידי אויב הנמצא אֶתה במצב מלחמה, ועומדים לחזור ולעשות זאת שוב ושוב לפי אותו הסכם, הופכים את ההאשמה בעברה זו לדבר אפשרי, זו הפעם הראשונה בתולדות מדינת ישראל. הסכם הביניים ויישומו הם הראיה המשפטית הדרושה להוכחת מעשי בגידה של מסירת שטחים, פגיעה בריבונות המדינה וסיוע לאויב במלחמה עם ישראל. מעשים אלה נעשים בשם השלום, וטענה זו מספקת לעושיהם מגן מפני ביקורת ותקיפות בכלי התקשורת, ומונעת את חשיפת טיבם המשפטי האמיתי של המעשים. קשה מאוד אפילו להעלות את האשמה בצורה רצינית או לדון בה בכבוד-ראש ללא ויכוח צורב המלווה בהאשמות-נגד. כמעט בלתי-אפשרי לעשות זאת כאשר המעשים הנעשים מלווים בטקסים ממלכתיים, התפרצויות שמחה, שירי תהילה וחלוקת פרסים בינלאומיים ובחוגים חשובים בישראל. מנהיגי העולם שמחים לראות את ישראל נחלשת ונעשית תלויה בהם, מה שמחזק את מעמדם אצל ידידיהם הערבים. מנהיגי ישראל ותומכי התהליך אינם יכולים להסתמך על תירוצים כאלה והם כפופים לאילוצים, למגבלות ולעונשים הקבועים בחוק על ניהול תהליך בלתי-חוקי או סיוע לו.

חומרת האשמות הנזכרות בבגידה מחייבת לדון בהן בקפדנות ובכבוד-ראש בבימה היחידה שבה ניתן לעשות זאת כהלכה, שבה החוק רם מכל שיקול אחר, שבה שוררים קור-רוח והיגיון וכבודם של כל הצדדים נשמר. אלה הם תווי ההיכר של בית-המשפט העליון בישראל ושופטיו המכובדים.

יש להתמודד פנים אל פנים עם הטיעונים דלעיל בנוגע לאשמות הבגידה נגד ממשלת ישראל ולא להתחמק מהם, מפני שהטיעונים לא יימוגו מאליהם. הסירוב לראות את המצב המשפטי האמיתי נכוחה מחשש לתוצאות או לתגובות, רק יחמיר את הנזק הצפוי בעתיד. מפני, שהתהליך יימשך באין מפריע עד לסיומו הטרגי הבלתי-נמנע, אלא אם כן יופעלו הבלמים עכשיו, באומץ וללא היסוס, לפני שהכול לאבד. ■